

KARADENİZ ARAŞTIRMALARI

BALKAN, KAFKAS, DOĞU AVRUPA VE ANADOLU İNCELEMELERİ DERGİSİ

Journal of the Black Sea Studies

KaraM

Kış / Winter 2025 • Sayı / Number 88

Karadeniz Araştırmaları / Journal of the Black Sea Studies
published by
The Society for the Black Sea Studies
Karadeniz Araştırmaları Derneği
yayınlanmaktadır.

Cilt/Volume XXII Sayı/Number 88
Winter/Kış 2025
e-ISSN 2536-5126

Onursal ve Kurucu Başkan / Honorary and Founding Chairman
Prof. Dr. Bilgehan A. GÖKDAĞ (Kırıkkale Üniversitesi)

Sahibi ve Sorumlu Yazı İşleri Müdürü / Owner and Managing Editor
Prof. Dr. Osman KARATAY (Ege Üniversitesi)

Editör / Managing Editor
Dr. Öğr. Üyesi Ferdi ÇİFTÇİOĞLU (Manisa Celal Bayar Üniversitesi)
Prof. Dr. Zafer ATAR (Manisa Celal Bayar Üniversitesi)

Yayın Kurulu / Editorial Board
Prof. Dr. A. Mevhibe COŞAR (Karadeniz Teknik Üniversitesi)
Prof. Dr. Ali AKAR (Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi) Prof.
Dr. Bernt BRENDAMOEN (Oslo University)
Prof. Dr. Bilgehan A. GÖKDAĞ (Kırıkkale Üniversitesi)
Prof. Dr. Hayati BEŞİRLİ (Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi)
Prof. Dr. Istvan ZIMONYI (University of Szeged)
Prof. Dr. İbrahim TELLİOĞLU (Ondokuz Mayıs Üniversitesi)
Prof. Dr. M. Seyfettin EROL (ANKASAM)
Prof. Dr. Mualla UYDU YÜCEL (İstanbul Üniversitesi)
Prof. Dr. Nevzat ÖZKAN (Erciyes Üniversitesi)
Prof. Dr. Osman KARATAY (Ege Üniversitesi)
Prof. Dr. Peter GOLDEN (Rutgers University (Emekli))
Prof. Dr. Uli SCHAMIOĞLU (L. N. Gumilëv Eurasian Nat. University)
Prof. Dr. Vügar SULTANZADE (Doğu Akdeniz Üniversitesi)
Prof. Dr. Yalçın SARIKAYA (Giresun Üniversitesi)
Prof. Dr. Ahmet TOKSOY (Adnan Menderes Üniversitesi)
Prof. Dr. Zafer ATAR (Manisa Celal Bayar Üniversitesi)
Prof. Dr. Ferhat BERBER (Manisa Celal Bayar Üniversitesi)
Doç. Dr. Abdulkadir ÖZTÜRK (Hoca Ahmet Yesevi U.T.K. Üniversitesi)
Doç. Dr. Aygöl UÇAR (Ege Üniversitesi)
Doç. Dr. Ergin JABLE (Pristine Üniversitesi)
Doç. Dr. Irina DRIGA (NASU)
Doç. Dr. Umut ÜREN (Kırklareli Üniversitesi)
Doç. Dr. Kemal HAYKIRAN (Adnan Menderes Üniversitesi)
Doç. Dr. Üyesi Muhammet ŞEN (Ege Üniversitesi)
Dr. Veysel HASAR (Manisa Celal Bayar Üniversitesi)

Alan Editörleri / Field Editors

Prof. Dr. Hayati BEŞİRLİ (Toplumbilim / Sociology)
Prof. Dr. M. Seyfettin EROL (Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler / Political Sciences and International Relations)
Prof. Dr. Osman KARATAY (Ortaçağ Tarihi / Medieval History)
Prof. Dr. Ferhat BERBER (Yakın Tarih / Modern History)
Doç. Dr. Aygöl UÇAR (Sanat Tarihi / History of Arts)
Doç. Dr. Yaşar ŞİMŞEK (Dilbilim / Linguistics)
Doç. Dr. Muhammet ŞEN (Osmanlı Tarihi / Ottoman History)

Yazı İşleri - Dizgi/ Editorial Secretary - Proof-Reading
Ali GÜLER

Yabancı Dil Sorumluları / Foreign Language Editors
Arş. Gör. Yavuz Selim BARHAN (Russian/Rusça&English/İngilizce)

Yayın Türü / Type of the Periodical
Quarterly, international refereed journal
Üç aylık, uluslararası hakemli dergi

Yayın Dili / Accepted Languages
Türkçe – İngilizce – Rusça / Turkish – English – Russian

Journal of Black Sea Studies is an open access (OA) journal providing users and institutions with unrestricted and free access to its content. This means that users are not required to pay a fee or to ask permission from either the author or journal in order to access and use articles in their full form, as is outlined by Budapest Open Access Initiative (BOAI).

Bu dergi, kullanıcı veya kurumların içeriği bedelsiz olarak kullanabildiği açık erişimli bir dergidir. Kullanıcıların tam metinlerin içeriğini okuma, yükleme, kopyalama, arama ve bağlantı yaparken yayıncı veya yazardan önceden izin almasına gerek yoktur. Açık erişim BOAI tanımına uygundur.

Dergimizi Tarayan Veritabanları ve Dizinler / Scanned by the Databases and Indexes

ULAKBİM TR DİZİN, Acarindex, Araştırmak, ASOS, CEEOL, Index Copernicus, Index Islamicus, International Medieval Bibliography, İSAM Türk Tarih, Edebiyat, Kültür ve Sanat Makaleleri Veritabanı, J-Gate, MLA International Bibliography, CiteFactor, Serials Solutions, Ulrich's Periodicals Directory, CNKI, InfoBase, MIAR, İdeal Online, SOBİAD

Adress / İletişim

Karadeniz Araştırmaları Derneği (KaraM)
Kazım Dirik Mah. Gediz Cad. No. 15/1 D. 120
35100 Bornova / İZMİR/TÜRKİYE
05077095201 / 05367605542
www.karam.org.tr / www.karamdergisi.com
karamdergi@gmail.com

The Advisory Board / Danışma Kurulu

- Prof. Dr. A. Nezihi TURAN (Anadolu Üniversitesi)
Prof. Dr. Ali ASKER (Karabük Üniversitesi)
Prof. Dr. Ali DUYMAZ (Balıkesir Üniversitesi)
Prof. Dr. Atilla JORMA (Gostivar Vizyon University)
Prof. Dr. Barış METİN (Uşak Üniversitesi)
Prof. Dr. Behçet Kemal YEŞİLBURSA (Bursa Uludağ Üniversitesi)
Prof. Dr. Cemalettin TAŞKIRAN (Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi)
Prof. Dr. Dan D. Y. SHAPIRA (Bar-Ilan University)
Prof. Dr. Dilek ERGÖNENÇ (Gazi Üniversitesi)
Prof. Dr. Ercan ALKAYA (Fırat Üniversitesi)
Prof. Dr. Galibe HACIYEVA (Nahçıvan Devlet Üniversitesi)
Prof. Dr. F. Didem EKİNCİ (Çankaya Üniversitesi)
Prof. Dr. F. Gülay MİRZAOĞLU (Hacettepe Üniversitesi)
Prof. Dr. Giray SAYNUR DERMAN (Marmara Üniversitesi)
Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN (Türk Dil Kurumu)
Prof. Dr. Hakan KIRIMLI (Bilkent Üniversitesi)
Prof. Dr. Haydar ÇAKMAK (Hacı Bayram Veli Üniversitesi)
Prof. Dr. Hülya ARGUNŞAH (Erciyes Üniversitesi)
Prof. Dr. İliya V. ZAITSEV (Moskow State University)
Prof. Dr. İlker ALP (Trakya Üniversitesi (Emekli))
Prof. Dr. İrfan ÇAĞLAR (Hitit Üniversitesi)
Prof. Dr. László MÁRACZ (Universiteit van Amsterdam)
Prof. Dr. Mehmet Naci ÖNAL (Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi)
Prof. Dr. Necati DEMİR (Gazi Üniversitesi)
Prof. Dr. Mehmet OKUR (Karadeniz Teknik Üniversitesi)
Prof. Dr. Melahat PARS (Ankara Üniversitesi)
Prof. Dr. Melek ÇOLAK (Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi)
Prof. Dr. Melek ÖKSÜZ (Karadeniz Teknik Üniversitesi)
Prof. Dr. Melek ÖZYETGİN (Yıldız Teknik Üniversitesi)
Prof. Dr. Mustafa ARGUNŞAH (Erciyes Üniversitesi)
Prof. Dr. Neziha MUSAOĞLU (Kırklareli Üniversitesi)
Prof. Dr. Özkul ÇOBANOĞLU (Hacettepe Üniversitesi)
Prof. Dr. Qızılgül ABDULLAYEVA (Bakı Dövlət Universiteti)
Prof. Dr. Semra ALYILMAZ (Uludağ Üniversitesi)
Prof. Dr. Serkan ŞEN (Ondokuz Mayıs Üniversitesi)
Prof. Dr. Şenol KANTARCI (Akdeniz Üniversitesi)
Prof. Dr. Talip DOĞAN (Necmettin Erbakan Üniversitesi)
Prof. Dr. Ufuk Tavkul (Ankara Üniversitesi)
Prof. Dr. Ulvi KESER (Kıbrıs Amerikan Üniversitesi)
Prof. Dr. Yavuz AKPINAR (Ege Üniversitesi (Emekli))
Prof. Dr. Yücel ÖZTÜRK (Sakarya Üniversitesi)
Prof. Dr. Zekeriya KARADAVUT (Akdeniz Üniversitesi)
Doç. Dr. Leyla Çiğdem DALKILIÇ (Ankara Üniversitesi)
Doç. Dr. Serkan ACAR (Ege Üniversitesi)
Dr. Araz ASLANLI (Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti)

KARADENİZ ARAŞTIRMALARI DERGİSİ YAYIN İLKELERİ

DERGİ HAKKINDA

Karadeniz Araştırmaları Dergisi, 2004 yılında “KaraM Araştırma ve Yayıncılık” çatısı altında yayın hayatına başlamış, uluslararası, hakemli, akademik bir süreli yayındır.

Her yıl, Bahar/Mart, Yaz/Haziran, Güz/Eylül ve Kış/Aralık olmak üzere dört sayı yayımlanır. Bu sayılar haricinde “özel sayı” yayımlanmaz.

Karadeniz Araştırmaları Dergisi, bir e-Dergi’dir, e-ISSN’si 2536-5126 şeklindedir.

Karadeniz Araştırmaları Dergisi, Türkiye’nin ilk bölge odaklı akademik dergisidir. Alt isimde gösterildiği üzere Doğu Avrupa, Balkanlar, Kafkaslar ve Anadolu sahası öncelikli olmak üzere, ilgili sosyal bilim (tarih, dil, edebiyat, uluslararası ilişkiler, iktisat, etnoğrafya, etnoloji, antropoloji vd.) yazıları yayımlanır. 21. yılını idrak eden Karadeniz Araştırmaları Dergisi, 1000’e yakın akademik makale ile yayımlandığı ilk günden itibaren önemli bir literatür oluşturmuş, tarih, sosyoloji, dil, edebiyat, uluslararası ilişkiler gibi pek çok alana katkı sağlamıştır.

Karadeniz Araştırmaları Dergisi’nin editörlüğünü kuruluşundan itibaren Prof. Dr. Osman Karatay (Ege Üniversitesi) yürütmüş, daha sonra Prof. Dr. Yahya Kemal Taştan (Katip Çelebi Üniversitesi) ve Doç. Dr. Yaşar Şimşek (Giresun Üniversitesi) editörlüğü devralarak dergiyi bugünlere taşımışlardır. Daha önceki sayılarda Prof. Dr. Mehmet Seyfettin Erol (Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi), Doç. Dr. Umut Üren (Kırklareli Üniversitesi) ve Dr. İbrahim Doğukan Dokur da editörlük desteği vermiştir. Kuruluşundan itibaren derginin sahibi olan Prof. Dr. Bilgehan A. Gökdağ (Kırıkkale Üniversitesi) halen derneğimizin onursal ve kurucu başkanıdır. Bu görevi, Karadeniz Araştırmaları Derneği’nin başkanlığıyla birlikte 2022 yılında Prof. Dr. Osman Karatay’a devretmiştir. Dergi, halen dernek bünyesinde Prof. Dr. Zafer Atar ve Dr. Öğretim Üyesi Ferdi Çiftçioğlu editörlüğünde yayınlanmaktadır.

Amaç ve Kapsam

Dünyada değişen dengeler ve gelişmeler ile bunların sonuçlarının Türk Dünyasına etkileri, Türkiye-Türk Dünyası ilişkileri, bölgenin tarihi, sosyal, jeopolitik önemi, Türk tarihi, tarihî ve çağdaş Türk dili üzerine yapılan çalışmalar, Karadeniz havzasında konuşulan diller ve Türkçe ile etkileşimleri, alfabe-dil-kültür vb. konularda yapılan akademik çalışmaları yayımlamak yoluyla teşvik etmek ve bu şekilde ilgili bilim camiasının bir yayın havuzunda buluşmasını sağlamak Karadeniz Araştırmaları Dergisi’nin ana amacıdır. Yayınlarını Karadeniz dünyası üzerinde yoğunlaştıran Karadeniz Araştırmaları Dergisi olarak ülkemizin stratejilerine, öncelikli olarak da bu alandaki bilgi birikimine katkıda bulunmak yayın felsefesimizdir. Karadeniz Araştırmaları Dergisi olarak stratejik bilgi birikiminin en sığ seviyesi olan sadece günceli takip vartasına saplanmayıp çok geniş açılardan bölgeyi ilgilendiren çalışmalar yayımlamaya devam edeceğiz.

Yayın Dili

Karadeniz Araştırmaları Dergisi’nin yayın dili Türkiye Türkçesidir. Ancak yayın ilkelerine uygun olmak şartıyla her sayıda derginin üçte bir oranını geçmeyecek şekilde İngilizce, Rusça ve diğer Türk lehçeleri ile yazılmış yazılara da yer verilebilir.

Derginin Bölümleri

Karadeniz Araştırmaları Dergisi'nde bir sayının en az ¾'ü özgün araştırma makalelerine ayrılır. Alana katkı sağlayan derleme makalelere, kaynak özelliği taşıyan çevirilere ve kitap tanıtma-değerlendirme yazılarına da yer verilebilir.

Sınırlılık

Karadeniz Araştırmaları Dergisi'nde ilgili sayıda yayımlanacak makalelerin sayısı hususunda belli bir sınır bulunmaktadır. Her sayıda kitap değerlendirme ve tanıtma yazıları dâhil olmak üzere "en fazla" 20 makaleye yer verilmektedir. Yayına uygun görülen makale sayısının fazla olması durumunda makaleler hakem süreçlerinin bitmesinin ardından sıraya konmaktadır. Yüksek nitelikli ve alana doğrudan katkı yapacak makaleler, yayın kurulunun görüşü alınarak editör kurulu tarafından ön sıraya çekilebilir.

Açık Erişim Sistemi

Karadeniz Araştırmaları Dergisi, kullanıcı veya kurumların içeriği bedelsiz olarak kullanabildiği açık erişimli bir dergidir. Kullanıcıların tam metinlerin içeriğini okuma, yükleme, kopyalama, arama ve bağlantı yaparken yayıncı veya yazardan önceden izin almasına gerek yoktur. Açık erişim BOAI tanımına uygundur.

Sorumluluk

Yayımlanan yazılardaki görüş ve düşünceler yazarlara aittir, dergimizin görüş ve düşüncelerini yansıtmaz.

Veritabanları ve Dizinler

Karadeniz Araştırmaları Dergisi; ULAKBİM TR DİZİN, Acarindex, Araştırmamax, ASOS, CEEOL, DOAJ, Index Copernicus, Index Islamicus, International Medieval Bibliography, İSAM Türk Tarih, Edebiyat, Kültür ve Sanat Makaleleri Veritabanı, J-Gate, MLA International Bibliography, CiteFactor, Serials Solutions, Ulrich's Periodicals Directory, CNKI, InfoBase, SOBIAD gibi pek çok ulusal ve uluslararası veritabanı ve dizin tarafından taranmaktadır.

Arşivleme ve Gizlilik Beyanı

Karadeniz Araştırmaları Dergisi'nde yayımlanmak üzere gönderilen tüm makaleler ve bu makalelerin hakem raporları, karamdergisi.com adlı internet sitesinin makale takip sisteminde süresiz arşivlenmiştir. Arşivimizde bulunan makaleler, hakem raporları ve kişisel bilgilerin 3. şahıslar ile paylaşılmayacağı editör kurulu tarafından garanti edilir.

YAYIN ETİĞİ

Karadeniz Araştırmaları Dergisi Yayın Etiği *Committe on Publication Ethics* (COPE)'in yayımlamış olduğu "COPE Code of Conduct and Best Practice Guidelines for Journal Editors" ve "COPE Best Practice Guidelines for Journal Editors"de yer alan etik sorumluluklara istinaden hazırlanmıştır.

Yazı(lar) ve Yazar(lar)

Karadeniz Araştırmaları Dergisi'ne gönderilen yazılarda daha önce yayımlanmamış olma şartı aranır. Bilimsel bir toplantıda sunulmuş olan bildiriler, yayımlanmamış olmak şartıyla kabul edilebilir. Yayımlanan ve daha sonra "gözden geçirilerek genişletilen" bildiriler için yazar bildiri metninin ilk hâlini de yazı ile birlikte dergiye e-posta yolu ile göndermek zorundadır. Lisansüstü tezlerden veya projelerden üretilmiş yazılar, bu durum belirtilmek koşulu ile kabul edilir.

Karadeniz Araştırmaları Dergisi'ne gönderilecek yazılarda, içeriğin özgün olması ve ilgili alanda etki yapması beklenir. Karadeniz Araştırmaları Dergisi'ne gönderilen yazılar

"Amaç ve Kapsam" bölümünde belirtildiği üzere ilgili alanlarda yazılmış olmalıdır. Belirtilen alanların dışında yazı kabul edilmez. Derginin amacı ve kapsamına uymayan yazıların sisteme yüklenmesi durumunda, editör kurulu durumu yazara e-posta yolu ile bildirir ve yazı sürece dâhil edilmez.

Karadeniz Araştırmaları Dergisi'ne gönderilen tüm yazılar, editör kurulu tarafından Yazım Kuralları'na uygunluğu açısından kontrol edilir. Yazım Kuralları'na göre yazılmamış yazılar için süreç başlatılmaz.

Karadeniz Araştırmaları Dergisi'ne gönderilen tüm yazılar için yazarlar çalışmanın özgün olduğunu; çalışmalarında alıntıladıkları bilgi, resim, şekil, tablo için alıntılanan kaynağa atıfta bulunduklarını, çalışmalarının daha önce yayımlanmadığını ve başka bir derginin sürecine dâhil olmadığını garanti ederler.

Başka bir derginin yayım sürecinde olduğu veya daha önce yayımlandığı (isim değişikliği ile gönderilen yazıları da kapsayacak şekilde) anlaşılan yazılar için süreç durdurulur ve yazarın dergi ile bağlantısı koparılır. Böyle bir durumun tespitinde yazar, bir daha yazı gönderemez.

Karadeniz Araştırmaları Dergisi'ne gönderilen tüm yazılar Crosscheck programı ile kontrol edilmektedir. Herhangi bir intihal durumunda, yazılar yayına alınmamaktadır. 62. sayıdan başlamak üzere Karadeniz Araştırmaları Dergisi'ne gönderilen tüm yazılar için iThenticate programından (veya muadil bir intihal programından) alınan intihal raporunun da yazı ile birlikte gönderilmesi şartı aranır.

Etik Beyan Gerektiren Yazılar

Etik kurul izni gerektiren çalışmalar için makalenin sonunda ilgili Etik Kurul Onayı ile ilgili bilgilerin (kurul-tarih-sayı) yer verilmesi zorunludur.

Süreç (Kör Hakemlik Sistemi)

Yazıların tüm süreci www.karamdergisi.com uzantılı internet sitesi üzerinden yürütülür. Yazarlar, dergimize yazı gönderebilmek için makale takip sistemine üye olmak zorundadır. E-posta yolu ile gönderilen yazılar, dikkate alınmaz. Makale takip sistemine üye olan yazarlar, yazılarını kendi belirledikleri kullanıcı adı ve şifre ile sisteme giriş yaparak yüklerler. Gelen yazılar, derginin yayın ilkelerine uygunluk açısından kontrol edilir. Uygun görülen yazılar için hakemlik süreci başlatılır.

Yazılar, alanında uzman **en az** iki hakeme gönderilir. Yazılar için "kör hakemlik" (peer review) sistemi uygulanır. Yazarlara hakem adı belirtilmez. Yazılarda, yazarın bilgileri yer almaz. Hakem raporları yayımlanmaz, sistem üzerinde süresiz gizli tutulur.

Yazılar hakemlere gönderilmeden önce ilgili yazı hakkında hakemlik yapıp yapamayacakları yazının özeti gönderilerek hakemden sorulur. Yazının tamamı, ancak cevabın olumlu olması durumunda sistem üzerinden gönderilir. Hakemlerden ilgili yazıyı 20 gün içinde raporlandırması beklenir.

Yazar, hakem raporlarına sistem üzerinden kendi üyelik sayfası ve şifresi ile erişir. Hakem raporlarının biri olumlu, diğeri olumsuz olması durumunda yayın kurulu nihai kararı verebilir veya yazıyı üçüncü bir hakeme gönderir. Hakemler, ilgili makale için raporlarını 20 gün içinde kendi üyelik sayfaları aracılığı ile iletirler. Hakem raporlarının gecikmesi durumunda, editör kurulu, yazı için yeni hakem ataması yapabilir. Yazarlar, hakem raporlarını dikkate alırlar. Katılmadıkları görüşler olması durumunda, gerekçeleri ile belirtmekle mükelleftirler. Yazıların iki hakemden de onay alması, doğrudan yayımlanacağı anlamına gelmez. Editör kurulu hakem raporlarını yeterli görmemesi hâlinde yeni hakem ataması yapabilir veya yazının yayımlanıp yayımlanmaması hususunda

nihai kararı verebilir. Hakem raporları doğrultusunda "düzeltme" alan yazılar için yazarın gerekli düzeltmeleri yapıp yapmadığı hakem veya editör kurulu tarafından kontrol edilir. İngilizce özet bölümleri, Yabancı Dil Sorumlusu tarafından ayrıca kontrol edilir. Yapılması gerekli olan düzeltmeler varsa, sistem üzerinden yazara iletilir. Yayın Kurulu, esasa yönelik olmayan değişiklikler yapabilir.

Hakemler

- Hakemler, uzmanlık alanı dışında yayınları değerlendirmek üzere kabul etmemelidir.
- Hakemlerin hakemlik davetini kabul ettikten sonra Hakemlik uluslararası standartlarına uyması gerekmektedir.
- Hakemler, yazılara makale takip sistemi üzerinden kendi belirledikleri kullanıcı adı ve şifre ile erişebilir.
- Hakemler, gizlilik ve tarafsızlık içerisinde değerlendirme yapmalıdır.
- Hakemler, raporlarını 20 gün içerisinde iletmeli, gecikme yaşanacaksa editör kuruluna bilgi vermelidir.
- Hakemler, değerlendirmek üzere kabul ettikleri çalışmaları başka şahıslarla veya sanal ortamda paylaşmamalıdır.
- Hakemler, intihal tespit etmeleri durumunda editör kuruluna bilgi vermelidir.
- Hakemler raporlarında kullandıkları dile dikkat etmeli; yazarı aşağılayıcı, onur kırıcı cümleler kurmaktan imtina etmelidir.

Editör Kurulu

Derginin Editör Kurulu, *Committe on Publication Ethics* (COPE)'in yayımlamış olduğu "COPE Code of Conduct and Best Practice Guidelines for Journal Editors" ve "COPE Best Practice Guidelines for Journal Editors"de yer alan etik sorumluluklara uymakla yükümlüdür.

- Editör Kurulu, derginin geliştirilmesi ve çağa ayak uydurmasından sorumludur.
- Editör Kurulu, okuyucu, yazar ve hakemlerin bilgi ihtiyacını karşılamakla sorumludur.
- Editör Kurulu, akademik hassasiyetlerle bütünlüğü sağlamaktan sorumludur.
- Editör Kurulu, hakemlik sürecinin sağlıklı bir şekilde ilerlemesi için hakemleri çalışmanın konusuna göre belirlemekten sorumludur.
- Editör Kurulu, yazarlar ve hakemler arasında olası çıkar çatışmasını önlemekten sorumludur.
- Editör Kurulu, gizlilik beyanı esaslarına göre kişisel bilgilerin paylaşılmasından sorumludur.
- Editör Kurulu, hakem havuzunun güncellenmesinden sorumludur.
- Editör Kurulu, yayın ve danışma kurulu ile iletişim hâlinde olmalıdır.

Yayın İçin Alınan Ücret Hakkında

Karadeniz Araştırmaları Dergisi'nde hakem süreci başlatılabilmesi için 2500 (iki bin beş yüz) TL "Yayın Ücreti" alınır. Karadeniz Araştırmaları Dergisi 58. sayısına kadar basılı ve elektronik olarak yayımlanmıştır. Alınan ücretler internet sitesinin ayakta tutulması,

derginin basım-dağıtım başta olmak üzere DOI ve dizgi masrafları için kullanılmıştır. 58. sayıya kadar derginin basılı hâli yazar, hakem ve Türkiye'nin önde gelen kütüphanelerine gönderilmekte idi. Ancak basım-dağıtım hususunda artan masraflar karşılanamaz duruma geldiği için derginin basılı hâli artık çıkmamaktadır. "Yayın Ücreti" bugün için internet sitesi, DOI ve dizgi masrafları için kullanılmaktadır.

YAZIM KURALLARI

1. Başlık

Her yazının Türkçe ve İngilizce başlığı bulunmalıdır. Yazının içeriğini kısa, açık ve yeterli ölçüde yansıtabilecek nitelikte olmalı, büyük harflerle ve koyu yazılmalı, Cambria yazı tipiyle 14 punto olmalıdır.

2. Yazar Ad(lar)ı ve Adres(ler)i

Gönderilen yazılarda yazarı belirten hiçbir ifade yer almamalıdır. *Hakem süreci bittikten sonra*;

Makale yazarının adı ve soyadı (soyadın tamamı büyük harfle) yazı başlığının sağ altında olmalı, yazarın görev yaptığı kurum, elektronik posta adresi, akademik unvanı, ORCID numarası ile birlikte dipnotta Cambria yazı tipinde 9 punto yazılarak belirtilmelidir.

3. Özet ve Anahtar Kelimeler

Çalışmanın amacını, kapsamını ve sonuçlarını yansıtmaya gereken özet, en az 150, en fazla 200 sözcükten oluşmalıdır. Özet içinde kaynak, şekil ve çizelgeler yer almamalıdır. Özeti hemen altına en az üç, en fazla beş kelimeden oluşan anahtar kelimeler yazılmalıdır. Ayrıca özeti, başlığın ve anahtar kelimelerin İngilizceleri de bulunmalıdır. Yabancı dilde yazılan makalelerde de Türkçe ve yazılan dilde başlık, özet ve anahtar kelimeler yer almalıdır. Özet ve anahtar kelimeler, Cambria yazı tipi ile, 9 punto büyüklüğünde yazılmalıdır. 77. sayıdan itibaren makalelerin sonunda 700-1000 kelimeden oluşan **geniş İngilizce özet** yer alacaktır. Geniş İngilizce özet bölümüne kaynaklar kısmından sonra yer verilmelidir. Bu özet makalenin temel fikirlerinin tümünü kapsayacak biçimde, paragraflar hâlinde olmalıdır.

4. Ana Metin

Çalışmada, sayfa yapısı A4 ebatında, kenar boşlukları sağdan, soldan, üstten ve alttan 3 cm olmak üzere, paragraf aralığı önce ve sonra 6 nk aralığıyla ve tek satır aralıklı yazılmalıdır. 11 punto Cambria yazı karakterleri kullanılmalı, satır sonunda heceleme yapılmamalıdır. Paragraf başlarında 1 cm girinti yer almalı, noktalama işaretleri kendilerinden önceki sözcüklere bitişik olmalıdır. Çalışma dil bilgisi kurallarına uygun olmalı, noktalama işaretlerinin kullanımı ve diğer yazım kuralları için TDK Yazım Kılavuzu esas alınmalıdır. Ana metin içinde hiçbir şekilde otomatik numaralandırma kullanılmamalıdır. Makalenin konusu, amacı, kapsamı, gerekçesi, sonucu vb. bilgiler bilimsel yeterliliği sağlayacak ölçüde ve bir düzen içinde verilmelidir.

- **Başlıklar:** Tamamı koyu olmalı, her sözcüğün ilk harfi büyük yazılmalıdır.
- **Şekil, tablo ve fotoğraflar:** Şekil ve tablolar numaralandırılmalı, Tablo 1, Grafik 3 ve Şekil 7 vb. biçiminde adlandırılmalıdır. Numara ve başlıklar, şekillerin ve tabloların altına yazılmalıdır. Tablolar için paragraf aralığı önce ve sonra 0 nk, satır aralığı tek olacak şekilde düzenlenmelidir.
- **Diğer ekler** (Tablo, Şekil ve Grafik) normal yazı dışındaki göstergelerin çok olması durumunda tablo, şekil ve grafikler; EKLER bölümünde KAYNAKÇA'dan sonra verilmelidir.

Kaynak Gösterme (Atıflar): Makalede yapılacak atıflarda APA yöntemi esas alınır ve aşağıdaki yöntem kullanılır.

- Atıflar, parantez içinde yazarın soyadı, eserin yayın yılı ve sayfa numarası sırasıyla verilmelidir: (Ercilasun, 2015, s. 157).
- Birden fazla kaynağa başvurulduğu durumlarda yazar isimleri aynı parantez içinde, eski tarihli olandan yeni olana doğru, birbirinden noktalı virgülle ayrılarak sıralanır: (Arat, 1979, s. 54; Ercilasun, 2015, s. 157).
- İki ve daha fazla yazarlı kaynaklarda sadece ilk yazarın soyadı ve 'vd.' kısaltması yazılmalıdır: (Yalçın vd. 2002, s. 56).
- Metin içinde, gönderme yapılan yazarın adı veriliyorsa kaynağın sadece yayın tarihi yazılmalıdır: Taştan (2011, s. 42), bu konuda...
- Bir yazarın aynı yıl yayımlanmış çalışmalarına atıf yapılacak ise eserin yayın yılına bir harf eklenmelidir: (Gökdağ, 2012a, s. 69), (Gökdağ, 2012b, s. 163).
- Soyadları aynı olan iki yazarın aynı yılda yayımlanmış olan eserleri, ad ve soyadları açık yazılması yoluyla belirtilir: (Yılmaz Çetin, 2014, s. 325), (Yılmaz Yağmur, 2014, s. 127).
- Atıf yapılan kaynak görülmeden başka bir kaynak üzerinden atıf yapılması gerektiğinde bu kaynakla birlikte alıntının yapıldığı eser şu şekilde gösterilmelidir: (Köprülü, 1911, s. 75'ten aktaran; Kartal, 2008, s. 60).
- Arşiv belgeleri kaynak gösterilirken metin içindeki kısaltma örnekteki gibi olmalı, açılımı kaynakçada verilmelidir. Örnek: (BCA, Mühimme 15, s. 25).
- İnternet kaynaklarına atıf yapıldığında haber siteleri için; haber sitesinin adına ve haber tarihine yer verilmeli; kaynakçada URL kodu ile belirtilmelidir (Habertürk 2018). Yazarı belli internet kaynaklarına atıf yaparken yazar soyadı ve haber yayın tarihi esas alınmalı, kaynakçada URL kodu belirtilmelidir (Kireçci, 2018). Aynı site/gazetenin aynı yıl içinde yayınlanmış birden fazla kaynağı kullanılmışsa harflendirilerek gösterilmelidir.
- **Dipnotlar:** Dipnot kullanımından mümkün olduğunca kaçınılmalı, yalnızca açıklamalar için başvurulmalı ve otomatik numaralandırma yoluna gidilmelidir.
- **Alıntılar:** Alıntılar tırnak içinde verilmeli; beş satırdan az alıntılar satır arasında, beş satırdan uzun alıntılar ise satırın sağından ve solundan 2 cm içeride, blok halinde ve tek satır aralığıyla 10 punto yazı boyutunda yazılmalıdır. Birebir olmayan alıntılarda APA yöntemi tercih edilmelidir.
- **Otomatik Numaralandırma:** Makalede dipnotlar hâricinde otomatik numaralandırma yoluna gidilmemelidir.

5. Kaynakça

Makalede kullanılan tüm kaynaklar "Kaynakça"ya dâhil edilmeli, çalışmanın konusu ile alakalı olsa da faydalanılmayan eserler kaynakçaya alınmamalıdır. Kaynaklar, "KAYNAKÇA" başlığı altında yazar soyadlarına göre alfabetik olarak verilmelidir. Kitap ve dergi adları italik yazılmalıdır.

a) Kitap ve Kitap Niteliğindeki Eserler

SOYAD, A. (basım yılı). *Kitabın Adı*. Basıldığı Şehir: Yayınevi.

- ÖZTÜRK, R. (1997). *Uygur ve Özbek Türkçelerinde Fiil*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

Eserin hazırlayıcısı, editörü, çevireni varsa, kitap adından sonra parantez içinde aşağıdaki gibi verilir: SOYAD, A. (basım yılı). *Eserin Adı*. [hazırlayanın (hızl.), editörün (ed.) veya çevirenin (çev.) Adı Soyadı]. Basıldığı Şehir: Yayınevi.

- KARPAT, K. H. (2001). *Ortadoğu'da Osmanlı Mirası ve Ulusçuluk*. (çev. Recep Boztemur). Ankara: İmge Kitabevi.

İki yazarlı eserlerde her iki yazar da verilir. Ancak ikinci yazarın adı ve soyadı normal sırada olmalıdır.

- ANHEGGER, R. – H. İNALCIK (1956). *Kânûnnâme-i Sultânî Ber Mûcebi 'Örf-i Osmanî*. Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları.

İkiden fazla yazarlı eserlerde yalnızca ilk yazar belirtilir, diğerleri için “vd.” kısaltması kullanılır.

- YALÇIN, D. vd. (2012). *Türkiye Cumhuriyeti Tarihi I*. Ankara: Atatürk Araştırma Merkezi.

Aynı yazara ait birden çok eser kronolojik olarak sıralanır.

- TEKİN, T. (2003). *Orhon Türkçesi Grameri*. İstanbul: Sanat Kitabevi.
- TEKİN, T. (2013). *İrk Bitig*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

Bir yazarın aynı yıl yayınlanan eserlerini ayırt etmek için yayın tarihinden sonra harfler kullanılır.

- ÜNLÜ, S. (2012a). *Harezmi Altınordu Türkçesi Sözlüğü*. Konya: Eğitim Yayınevi.
- ÜNLÜ, S. (2012b). *Karahanlı Türkçesi Sözlüğü*. Konya: Eğitim Yayınevi.

Yazarı belli olmayan eserlerde eser adı, yazar adı yerine yazılır ve eser alfabetik sıralamaya dâhil edilir.

- *Türkçe Sözlük* (2011). Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

Kitap bölümleri için şu yöntem tercih edilmelidir: SOYAD, A. (Basım Yılı). “Bölüm Adı”. *Kitap Adı*. (ed. Adı Soyadı). Basıldığı Şehir: Yayınevi. Sayfa Aralığı.

- TOGAN, İ. (2012). “Bugünü Anlamak İçin Orta Asya Tarihine Bir Bakış”. *Bağımsızlıklarının Yirminci Yılında Orta Asya Cumhuriyetleri Türk Dilli Halklar – Türkiye İle İlişkiler I. Kitap*. (ed. Ayşegül Aydıngün - Çiğdem Balım). Ankara: Atatürk Kültür Merkezi Yayınları: 19-50.

b) Süreli Yayınlardaki Yazılar

• **Dergiler:** SOYAD, A. (yıl). “Makalenin Başlığı”. *Derginin Adı*. Cilt No (Roma rakamlarıyla)/Sayı: Sayfa Aralığı.

- İLHAN, S. (1990). “Türk Çağdaşlaşması”. *Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi*. VII/19: 7-19.

• **Basılı gazeteler:** SOYAD, A. (yıl. ay. gün). “Yazının Başlığı”. *Gazetenin Adı*: (varsa) sayfa numarası.

- TALU, E. E. (1945.01.13). “Vah Velid”. *Son Posta*: 1-7.

c) Tezler

SOYAD, A. (tarih). *Tezin Başlığı*. Şehir: Üniversite ve Enstitü adı. (Yayımlanmamış Lisans/Yüksek Lisans/Doktora tezi).

- MERT, O. (2002). *Kutadgu Bilig’de Hal Kategorisi*. Erzurum: Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. (Yayımlanmamış Doktora Tezi).

d) Bildiriler

SOYAD, A. (yıl). “Bildirinin Başlığı”. *Sempozyum, Panel veya Kongrenin Adı* (tarihi). Şehir: Yayın Evi: sayfa no.

- ERDAL, M. (2011). “Kutadgu Bilig Metni”. *Doğumunun 990. Yılında Yusuf Has Hacib ve Eseri Kutadgu Bilig Bildirileri* (26-27 Ekim 2009). Türk Dil Kurumu Yayınları: 201-208.

e) İnternet Kaynakları

Sitenin/Gazetenin Adı (haber tarihi). “Haber Başlığı”. Erişim Tarihi: haberin bağlantısı

- Sputnik (2018). “AB Liderleri Brexit Anlaşmasını Onayladı”. Erişim Tarihi: 02.12.2018. <https://tr.sputniknews.com/avrupa/201811251036312530-ab-brexit-anlasmasi-onay/>

Yazarı belli olan internet kaynakları: SOYAD, A. (yazım tarihi). “Metin Başlığı”. Erişim Tarihi: yazının bağlantısı

- KİREÇCİ, M. A. (2018). “Brexit Süreci ve Jeopolitik Etkileri”. Erişim Tarihi: 01.12.2018. <https://www.dunyabulteni.net/dubam/brexit-sureci-ve-jeopolitik->

f) Yazma Eserler

Eserin Müellifi. *Eserin Adı*. Yazma Eserin Muhafaza Edildiği Kütüphanenin Adı. Arşiv/Katalog Numarası.

- Firdevsî-i Rumî. *Süleymân-nâme-i Kebîr*. Topkapı Sarayı Müzesi Kitaplığı. H. 1535.

Eserin müellifi bilinmiyorsa yazma eserin adı başa alınır ve italik yazılır.

g) Arşiv Belgeleri

Makalelerde kullanılan arşiv belgeleri, KAYNAKÇA bölümünün en sonunda “Arşiv Belgeleri” başlığı altında kullanılan kısaltmaların açıklamaları ile birlikte verilir.

• Arşiv Belgeleri

- Genelkurmay Başkanlığı ATASE Başkanlığı Arşivi Belgeleri, Klasör (K), Dosya (D), Fihrist (F).

- K: 145, D: 103, F: 26-1.

- K: 587, D: 43, F: 1-42.

h) Kısaltmalar

Metin içinde kullanılan kısaltmalar, KAYNAKÇA bölümünden hemen önce alfabetik bir şekilde yan yana sıralanır ve “Kısaltmalar” başlığı ile verilir.

• Kısaltmalar

- Ar. Arapça; Az. Azerbaycan Türkçesi; DLT Dîvânu Lugâtî’t-Türk; DS Derleme Sözlüğü; EDPT An Etymological Dictionary of Pre-Thirteenth-Century Turkish.

MANUSCRIPT SUBMISSION GUIDELINES

About Journal of Black Sea Studies

The Journal of Black Sea Studies an international peer-reviewed journal. It was established in 2004 and is published by KaraM Araştırma ve Yayıncılık.

The Journal of Black Sea Studies publishes four issues per year in March (Spring), June (Summer), September (Fall) and December (Winter) and does not publish so-called 'special issues'.

Journal of Black Sea Studies is an e-Journal (E-ISSN: 2536-5126).

The Journal of Black Sea Studies is Turkey's first region-oriented academic journal. As shown in the sub-title, studies in social sciences (history, language, literature, international relations, economics, ethnography, ethnology, anthropology, etc.) are published, primarily in the fields of Eastern Europe, the Balkans, the Caucasus and Anatolia. The Journal of Black Sea Studies, which is still in its 20th year, has created an important literature since the first day of its publication with nearly 1000 academic articles, and has contributed to many fields such as history, sociology, language, literature and international relations.

Since its establishment, Prof. Dr. Osman Karatay (Ege University), then Prof. Dr. Yahya Kemal Taştan (Katip Celebi University) and Assoc. Dr. Yaşar şimşek (Giresun University) took over the editorship and carried the magazine to today. In previous issues, Prof. Dr. Mehmet Seyfettin Erol (Hacı Bayram Veli University) also provided editorial support. Prof. Dr. Bilgehan A. Gökdağ (Kırıkkale University), owner of the journal since its establishment, is still the honorary and founding president of our association. Prof. Dr. Osman Karatay assumed the presidency of the Black Sea Studies Association, and thus the ownership of the journal in 2022. The journal is still published under the editorship of Prof. Dr. Zafer Atar and Asst. Prof. Ferdi Çiftçiöđlu.

Purpose & Scope

The Journal of Black Sea Studies sets out to foster academic research focusing on the Turkic World and the surrounding region through the lens of topics such as inter-country relations, regional history, socio-political issues, linguistics, and Turkology. At the same time, it also sets out to bring those within this specific academic community together through published scholarly literature. In placing particular emphasis on nations surrounding the Black Sea, Journal of Black Sea Studies's publishing philosophy is to ultimately contribute to the web of knowledge in this field, as well as to contribute to Turkey's strategies towards this region.

Journal of Black Sea Studies will continue to publish articles that represent its region of focus in the broadest and most up-to-date sense possible.

Language Of Publication

The language of publication is normally Turkish, however, high-quality manuscripts in other Turkic languages alongside English and Russian that meet submission guidelines are considered for each issue. Translated articles as well as book reviews that are in line with journal's scope can be published.

Subsections

In the Journal of Black Sea Studies, at least of an issue is reserved for original research articles. Review articles that contribute to the field, translations with reference to the field, and book review and review articles can also be included.

Limitations

Journal of Black Sea Studies maintains a quota on the number of articles it publishes in each issue. This entails a maximum of 20 articles per issue, including book reviews and descriptions. If the number of articles deemed fit for publishing exceeds this quota, the articles are then placed onto a waiting list upon being reviewed. The editorial board may give priority to those articles that are deemed as being of particularly high quality as well as of carrying the potential to be influential in their particular field.

Open Access System

Journal of Black Sea Studies is an open access (OA) journal providing users and institutions with unrestricted and free access to its content. This means that users are not required to pay a fee or to ask permission from either the author or journal in order to access and use articles in their full form, as is outlined by Budapest Open Access Initiative (BOAI).

Responsibility

The views and opinions in the published articles belong to the authors and do not reflect the views and opinions of our journal.

Scanned by the Databases and Indexes

Journal of Black Sea Studies is listed in numerous national and international bibliographic databases and indexes including ULAKBİM TR DİZİN, Acarindex, Araştırmaz, ASOS, CEEOL, DOAJ, Index Copernicus, Index Islamicus, International Medieval Bibliography, İSAM Türk Tarih, Edebiyat, Kültür ve Sanat Makaleleri Veritabanı, J-Gate, MLA International Bibliography, CiteFactor, Serials Solutions, Ulrich's Periodicals Directory, CNKI, InfoBase, and SOBİAD.

Archiving System

All articles submitted to be published in the Journal of Black Sea Studies and the referee reports of these articles have been archived indefinitely in the article tracking system of the website named karamdergisi.com. The editorial board guarantees that the articles, referee reports and personal information in our archive will not be shared with third parties.

PUBLISHING ETHICS

The ethics statement for the Journal of Black Sea Studies is based on those by the Committee on Publication Ethics (COPE)'s Code of Conduct and Best Practice Guidelines for Journal Editors.

Manuscript(s) and the Responsibilities of Author(s)

Manuscripts submitted to the Journal of Black Sea Studies should not have been previously published elsewhere. Papers that have been presented at scientific conferences may be accepted on the condition that they have not been published elsewhere. If your manuscript has already been published and has been modified/expanded upon, you are required submit your manuscript both in its original state alongside the modified version to the journal by e-mail. This particular situation applies to manuscripts that have generated from graduate/doctoral theses and projects. All work reported in the manuscript must be original and should contribute to its respective discipline. All manuscripts to be submitted must conform with the fields outlined in "Purpose & Scope" section above. Manuscripts that do not conform with that will not be accepted. Should a manuscript that does not conform with those rules be submitted, the author will be alerted by the editorial board by e-mail, whereupon their manuscript will be rejected.

All submissions are controlled by the editing board to ensure that they conform with the spelling and punctuation standards outlined by the Turkish Language Association (TDK). Submissions that are deemed as having do not met these standards are unable to move on to the review phase.

The author must guarantee that work reported in the manuscript, including information, images, figures, tables, and quotes, must be original, properly cited, and free from any kind of plagiarism. They also must guarantee that their work has not been published elsewhere or submitted to any other journal(s) simultaneously.

In case it becomes apparent the submission has been previously published elsewhere (e.g. published under a different heading) or is currently being reviewed by another journal, Journal of Black Sea Studies will immediately terminate the review process and cut all ties with author. After that point, the author will be prohibited from submitting any further manuscript(s).

All submissions are checked for plagiarism using CrossCheck. In case of plagiarism, the publication shall be cancelled.

As of the 62th issue, all submissions are now required to be delivered with an accompanying iThenticate plagiarism report as well.

All sources listed in the References section of those submissions deemed suitable for publishing will be thoroughly controlled. Should references either be missing or deemed irrelevant, the author will be notified as to respond accordingly.

Ethics Committee Approval

For studies requiring ethics committee approval, it is mandatory to include the relevant Ethics Committee Approval (committee-date-number) at the end of the article.

Review Process (Blind Peer-Review)

You can follow the entire review process of your submission via the Journal of Black Sea Studies website: www.karamdergisi.com Each manuscript is reviewed by **at least** two field experts. All manuscripts pass through a double-blind peer-review process. Neither the authors know the identity of the reviewer, and vice versa. Reviewer reports are not published, but are rather kept confidential within the system. The abstract(s) of the article(s) is/are first checked by the reviewers prior to them receiving the manuscript(s). This is done to determine whether they will be willing to review the text(s) or not. If the reviewer's answer is affirmative, they will receive the manuscript(s) in full. The reviewers are expected to deliver their report(s) within 20 days of the review process.

The author can access the results of the report(s) via their Journal of Black Sea Studies website account. In the event that one of the reviewer's reports is positive and the other is negative, the editorial board may choose either to terminate the review process or to forward the manuscript to a third reviewer. Reviewers release their reports on the Journal of Black Sea Studies website via their own personal accounts within 20 days of conducting their reviews. In case the reviewers are delayed in releasing their reports, the editorial board may appoint a new reviewer to the manuscript. The author is to take all of the items listed each report very seriously. If the author disagrees with the report in way, she/he must justify why. The approval of both reviewers does not mean that the manuscript will be published immediately. In case the editorial board feels that the reviewer's report is insufficient, it may wish to appoint an additional reviewer, or it may wish to make a final decision regarding the publishability of the manuscript. Either the reviewer(s) or editorial board controls each manuscript to ensure that the author has adhered to and therefore made the necessary corrections outlined in the report(s).

Referees

- Referees should not accept publications outside of their field of expertise for evaluation.
- After the referees accept the invitation to arbitrate, they must comply with the international standards of refereeing.
- Referees can access articles via the article tracking system with the user name and password they define.
- Referees should evaluate with confidentiality and impartiality.
- Referees should submit their reports within 20 days and inform the editorial board if there is a delay.
- Referees should not share work that they accept for evaluation with other persons or in virtual environment.
- Referees should pay attention to the language used in their reports; the author should refrain from making derogatory and humiliating sentences.
- Referees should inform the editorial board if they detect plagiarism.

Editorial Board

- Editorial Board is responsible for the development of the journal and keeping it up to date.
- Editorial Board is responsible for meeting the information needs of readers, authors and referees.
- Editorial Board is responsible for ensuring integrity with academic sensibilities.
- The Editorial Board is responsible for determining the referees according to the subject of the study in order for the refereeing process to proceed in a healthy way.
- Editorial Board is responsible for preventing possible conflict of interest between authors and referees.
- Editorial Board is responsible for not sharing personal information in accordance with the principles of confidentiality statement.
- Editorial Board is responsible for updating the referee pool.

Publication Fee

The Journal of Black Sea Studies charges authors a 'publishing fee' of 2500 (two thousand five hundred) Turkish Liras upon successful acceptance of their manuscript. The Journal of Black Sea Studies used to be published in both print and electronically until its 58th issue. The collected fees are used to keep the Journal of Black Sea Studies website (www.karamdergisi.com) running, as well as are used for digital object identifier (DOI) and typesetting costs. Until the Journal of Black Sea Studies's 58th issue, a printed version of the journal used to be sent to the author, to the journal's staff members, and to leading libraries across Turkey.

Unfortunately, due to ever increasing publishing and distribution fees, the journal is now no longer issued in its physical form. Agin, the 'publication fee' is used to keep the Journal of Black Sea Studies website running, as well as is used for digital object identifier (DOI) and typesetting costs. No fee is collected for book descriptions and reviews.

WRITING RULES

1. Title

The title of the manuscript is to be written in both Turkish and English. Its content should be concise, clear, and of reasonably high quality, and should be written in Cambria 14, bold, using capital letters.

2. The Name(s) and Address(es) of the Author(s)

The author's first and last name should be written beneath the title, aligned right. The author's last name should be written entirely in capital letters. The author's affiliations, e-mail address, title, and ORCID iD number should be indicated as a footnote written in Cambria 9. Note: The latter should only be added once their manuscript has been approved for publication.

3. Abstract and Keywords

An abstract of 150 to 200 words that reflects the aim, scope, and results/conclusions of the study should be included. It should not contain references, figures, or charts. A minimum of 3 and maximum of 5 different keywords must be included directly beneath the abstract. An English version of both the abstract and the keywords must also be included. Manuscripts written in a language other than Turkish should also include a Turkish version of its title, abstract, and keywords. Both the abstract and keywords are to be written in Cambria 9.

4. Main Text

A4, Portrait. Margins: 3 cm (left/right) and 3 cm (top/bottom). Spacing: Single-spaced. Paragraphs spacing: 6 points. Font: Cambria 11. Hyphens normally used to divide words at the end of a line should not be used. Paragraph indentation: 1 cm. There should be no spacing between punctuation and the word preceding them. Authors must pay attention to following the conventions of proper spelling, grammar, and punctuation as outlined by the Turkish Language Association (TDK). Components such as the topic, aim, scope, findings, and conclusions should be presented in such a way that it ensures scientific competence.

- *Main headings:* Must be written in the first letter of each word must be capitalized.
- *Figures, tables, photographs:* Figures and tables should be labelled and numbered: Eg. Table 1, Graphic 3, Figure 7, etc. Numbers and headings should be written beneath figures and tables. Spacing of tables before and after paragraphs: 0 points, single spacing.
- *Additional inserts:* (Table, Figure and Graph) Additional inserts beyond tables, figures, and graphics also should be numbered and labelled (e.g. Additional Table 1, Additional Graphic 3, Additional Figure 7, etc.). Moreover, these should be included after the References section.

References & In-text Citations: Must be presented in APA 7 format.

- In-text citations must be enclosed in parentheses, and must include the author's last name, the year of publication, and the page number(s): i.e. (Sanders, 2015, p. 157).
- When more than one source is being cited, then same information for the additional sources (i.e. the author's last name, the year of publication, and the page number(s)) are listed from the earliest to the latest year. Each additional citation is separated by a semi-colon: i.e. (Blumenthal, 1979, p. 54; Sanders, 2015, p. 157).

- When once source as multiple authors, only the last name of the first author, followed by the abbreviation 'et al.' is to be written: i.e. (MacCrimmon et al. 2002, p. 56).
- When the author's name is included in the text of the sentence where the citation takes place, then just the date of publishing and page number(s) should be included in parentheses: i.e. "Smith (2011, p. 42) discovered that..."
- When more than one study by the same author and published in the same year is cited, a lower case letter should be included next to the publishing year: i.e. (Bloomberg, 2012, p. 69), (Bloomberg, 2012b, p. 163).
- When the names of more than one author sharing the same last name are cited, then the author's first name should also be included: i.e. (Wilmot, Bella 2014, p. 325), (Wilmot, Stella 2014, p. 127).
- When citing a source within a source, both sources are to be cited: i.e. (Briggs, 1911: Taken from p 75 of...; Benassi, 2008, p. 60).
- When showing archival documents, their source should abbreviated in-text, and given in full in the Resources section: i.e. (BCA, Mühimme 15: 25).
- Quotes taken from online newspapers should include the name of the news agency, alongside the year the article was published: i.e. (Daily Sabah 2018). Quotes taken from the authors from other internet websites (non-newspaper) should include the name of the author and the year of publication of the article: i.e. (Amanpour, 2018).
- **Footnotes:** The use of footnotes should be avoided whenever possible. They should only be used for explanations, and should be organized using automatic numbering.
- **Quotations:** Quotations must be indicated using quotation marks (" "). They should be no larger than 5 lines long. Quotations longer than 5 lines should be included beneath the preceding line. They should presented in block form with 1 cm spacing on either side, be single-spaced, and written in 10 point font. Paraphrased quotes should be presented according to the conventions of APA style.

5. References

All sources cited in the manuscript must be included in the References Section. The author should refrain from including supplemental sources that she/he has not benefited from in the writing of her/his article. All references should be listed in alphabetical order according to the author's last name. Book and journal/magazine titles should be written in italics.

a) Books

LAST NAME, F. (Year of Publication). *Title of Book*. Place of Publication: Publishing House.

- ÖZTÜRK, R. (1997). *Uygur ve Özbek Türkçelerinde Fiil*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

If the book has an preparer, editor, and/or translator, then they are listed in parenthesis following the title of the book: i.e. Author's Last Name, Author's First Name (Year of Publication). *Title of Book*, [preparer (prep/hzl.), editor (ed.), translator (tra/çev.) First and Last Name]. Place of Publication: Publishing House.

- KARPAT, K. H. (2001). *Ortadoğu'da Osmanlı Mirası ve Ulusçuluk*. (tra/çev. Recep Boztemur). Ankara: İmge Bookstore.

When books have two authors, the names of both authors is provided. However, when writing the second author's names, first their first, followed by their last name should be written.

- ANHEGGER, R. – H. İNALCIK (1956). *Kânûnnâme-i Sultânî Ber Mûcebi 'Örf-i Osmanî*. Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları.

For more than two authors, only the name of the first author is mentioned, followed by the abbreviation 'et al'.

- YALÇIN, D. et al. (2012). *Türkiye Cumhuriyeti Tarihi I*. Ankara: Atatürk Araştırma Merkezi.

Multiple works written by same author are to be listed in chronological order.

- TEKİN, T. (2003). *Orhon Türkçesi Grameri*. İstanbul: Sanat Kitabevi.
- TEKİN, T. (2013). *İrk Bitig*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

When those works are published within the same year, then a letter is placed next to the publication year.

- ÜNLÜ, S. (2012a). *Harezmi Altınordu Türkçesi Sözlüğü*. Konya: Eğitim Yayınevi.
- ÜNLÜ, S. (2012b). *Karahanlı Türkçesi Sözlüğü*. Konya: Eğitim Yayınevi.

When the author of the book is unknown, the title of the work is written in place of the author, and is categorized in alphabetical order.

- *Türkçe Sözlük* (2011). Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

For individual book chapters: AUTHOR'S LAST NAME, F. (Year of Publication). "Title of Chapter". *Title of Book*. (ed. First and Last Name). Place of Publication: Publishing House. Page Range.

- TOGAN, İ. (2012). "Bugünü Anlamak İçin Orta Asya Tarihine Bir Bakış". *Bağımsızlıklarının Yirminci Yılında Orta Asya Cumhuriyetleri Türk Dilli Halklar – Türkiye İle İlişkiler I. Kitap*. (ed. Ayşegül Aydingün - Çiğdem Balım). Ankara: Atatürk Kültür Merkezi Yayınları: 19-50.

b) Scholarly Articles

Journals: AUTHOR'S LAST NAME, F. (Year). "Title of the Article". *Name of the Journal*. Volume No. (Roman Numerals) / Issue: Page Range.

- İLHAN, S. (1990). "Türk Çağdaşlaşması". *Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi*. VII/19: 7-19.

Printed Newspapers: JOURNALIST'S LAST NAME, F. (Year. Month. Day). "Title of Article". *Name of the newspaper*: Page Number (If Available).

- TALU, E. E. (1945.01.13). "Vah Velid", *Son Posta*: 1-7.

c) Theses

AUTHOR'S LAST NAME, F. (Date). *Title of Thesis*. Location (City): Name of University/Institute. (Unpublished Undergraduate/Graduate/Doctoral Thesis).

- MERT, O. (2002). *Kutadgu Bilig'de Hal Kategorisi*. Erzurum: Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. (Unpublished Doctoral Thesis).

d) Academic Papers

AUTHOR'S LAST NAME, F. (Year). "Title of Paper". *Name of Symposium/Panel/Congress* (Date). Location (City): Publishing House: Page No.

- ERDAL, M. (2011). "Kutadgu Bilig Metni". *Doğumunun 990. Yılında Yusuf Has Hacib ve Eseri Kutadgu Bilig Bildirileri* (October 26 - 27 2009). Türk Dil Kurumu Yayınları: 201-208.

e) Internet Resources

Name of Website/Newspaper (Date). "Title of Article". Access Date: Link

- Sputnik (2018). "AB Liderleri Brexit Anlaşmasını Onayladı". Accessed On: 02.12.2018. <https://tr.sputniknews.com/avrupa/201811251036312530-ab-brexit-anlasmasi-onay/>

Internet sources of whom the author is known: AUTHOR'S LAST NAME, F. (Date of Article). "Title of Article". Access Date: Link

- KİREÇCİ, M. A. (2018). "Brexit Süreci ve Jeopolitik Etkileri". Accessed On: 01.12.2018. <https://www.dunyabulteni.net/dubam/brexit-sureci-ve-jeopolitik-etkileri-h425454.html>

f) (Handwritten) Manuscripts

Author of the Manuscript. *Title of the Manuscript*. Name/Tile of the Library/Collection Where the Manuscript Is Kept. Archive/Catalog Number.

- Firdevsî-i Rumî. *Süleymân-nâme-i Kebîr*. Topkapı Sarayı Müzesi Kitaplığı. H. 1535.

When the author of the manuscript is anonymous, the title of the manuscript is written in its place in italics.

g) Archival Documents

Archival documents used/featured within articles are to be listed in a separate 'Archival Documents' directly below the Resources section. These are to be presented in abbreviations:

Archival Documents

Genelkurmay Başkanlığı ATASE Başkanlığı Arşivi Belgeleri, Folder (F), File (Fi), Index (I).

F: 145, Fi: 103, I: 26-1.

F: 587, Fi: 43, I: 1-42.

h) Abbreviations and Acronyms

Abbreviations and acronyms within the manuscript are to be listed and expanded in the 'Abbreviations/Acronyms' section directly above the Resources section. They are to be listed alphabetically.

Abbreviations/Acronyms

Ar. Arapça; Az. Azerbaycan Türkçesi; DLT Dîvânü Lugâtî't-Türk; DS Derleme Sözlüğü; EDPT An Etymological Dictionary of Pre-Thirteenth-Century Turkish.

CONTENTS / İÇİNDEKİLER

- 1455-1471 Strategic Hedging in Azerbaijan's Relations With Russia / Azerbaycan'ın Rusya İle İlişkilerinde Stratejik Hedging**
Halit HAMZAOĞLU
- 1472-1499 Ruznamçe Kayıtlarına Göre Reşid Kazası ve Kadıları / According to the Ruznamçe Records, Reşid District and its Judges**
Ekrem TAK
- 1500-1523 Russia's Quest for Great Power Status: The Case of Sub-Saharan Africa Policy / Büyük Güç Statüsü Hedefinde Rusya: Sahraaltı Afrika Politikası Örneği**
Orkun Sürücüoğlu
- 1524-1541 Gelibolulu Mustafa Âlî'nin Sûrnâme'sinde Esnaf Alayları / The Guild Parades in Surname of Mustafa Ali From Gelibolu**
Fatih KOYUNCU
- 1542-1556 Anadolu Selçuklu Dönemi Kervansaraylarında Ayna Görüntülü Taşçı İşaretleri: İstatistiksel Bir Analiz / Mirror-Imaged Stonemasons' Marks in Anatolian Seljuk Caravanserais: A Statistical Analysis**
Ali Rıza BİLGİN
- 1557-1569 The Effects of Russia's Naval Base in Abkhazia on Black Sea Geopolitics/ Rusya'nın Abhazya'daki Deniz Üssünün Karadeniz Jeopolitiğine Etkileri**
Cenk TAMER
- 1570-1592 Bir Redif Alayının Seferberlik Deneyimi: 1897 Osmanlı-Yunan Savaşı'nda 45. Alay / The Mobilization Experience of a Redif Regiment: The 45th Regiment in the 1897 Ottoman-Greek War**
İlker Mümin ÇAĞLAR-Özkan KÜÇÜKBAŞ
- 1593-1617 Eski Uygur Türkçesi Metinlerinde Kim Ve Nâ Bağlaçlarıyla Kurulan Hint-Avrupa Tipolojisindeki Niteleme İşlevli İlgî Yancümlesi Yapıları / Relative Clauses With Indo-European Typology, Formed With the Conjunctions Kim and Nâ, and Functioning as an Attributive in the Old Uyghur Texts**
Gündoğan ALPAY
- 1618-1637 Osmanlı'nın İlk Genel Nüfus Sayımlarından Numune: Bitlis Müslim Yoklama Defteri Üzerine Değerlendirme / Sample from the First General (Population) Censuses of the Ottoman Empire: Considerations on Bitlis Muslim Population (Roll-Call) Register Book**
Eralp Yaşar AZAP

- 1638-1658** **Balkan Savaşlarından Cumhuriyet Dönemine Kadar Olan Süreçte Türkiye'ye Göçen Pomak Türklerinin Durumu Üzerine Bir Değerlendirme / An Evaluation on the Situation of Pomak Turks Migrating to Türkiye from the Balkan Wars to the Republic Period**
Abdullah KARA
- 1659-1671** **Türk Okçuluğu'nun Duayen İsmi Tozkoparan İskender'e Ait Yeni Tespit Edilen Menzil Taşı / Newly Discovered Range Record Stone Belonging to Tozkoparan İskender, the Doyen of Turkish Archery**
Ahmet ŞEN-Sude SAK
- 1672-1691** **1898 Yangını Bağlamında Bartın'da Osmanlı Kent Dokusu / 1898 Fire in the Context of the Ottoman Urban Fabric in Bartın**
Abdül Halim VAROL
- 1692-1734** **An Incident in the Refined World: The "Gunwoman" Aliye Berger Case in the Early Republican Turkish Press in Terms of Representations of Female Criminality / Kibar Âleminde Bir Hadise: Erken Cumhuriyet Dönemi Türk Basınında Kadın Suçluluğu Temsilleri Açısından "Tabancalı Kadın" Aliye Berger Vakası**
Duygu SAYGIN
- 1735-1748** **Turkish-Georgian Literary Interactions Through Translation As Cultural Diplomacy in the Black Sea Region During the Soviet Period (1921-1991) / SSCB Döneminde Karadeniz Bölgesinde Türk-Gürcü Edebi Etkileşimleri: Çeviri Yoluyla Kültürel Diplomasi (1921-1991)**
Gül Mükerrerrem ÖZTÜRK
- 1749-1771** **Hazar Kağanlığında Hristiyanlık / Christianity in the Khazar Khaganate**
Oğulcan CANIAĞIR-Emin KIRKIL
- 1772-1792** **Çar I. Petro Döneminde Rusya'nın Balkan Politikası (1689-1725) / The Balkan Policy of Russia During the Period of Tsar Petro I (1689-1725)**
Sinan YÜKSEL
- 1793-1823** **Orta Çağ Gürcistan'ında Güç ve Hâkimiyet: Bagratlı Hanedanlığı / Power and Dominance in Medieval Georgia: The Bagrationi Dynasty**
Onur GÜVEN
- 1824-1837** **Çevre Sorununa Heideggerci Bir Bakış / A Heideggerian Perspective on the Environmental Problem**
Yasin PARLAR

- 1838-1877** **İdâre-i Mahsûsa Vapur Kumpanyası Seyir Journallerine Göre Karadeniz'in Anadolu Kıyılarında Seyrüsefer (1892-1906)** / *According to the Logbooks of İdâre-i Mahsûsa, Navigation Along the Anatolian Coasts of the Black Sea (1892-1906)*
Osman ÖZKAN
- 1878-1909** **İngiliz İstihbarat Subayı R. J. Maxwell'in Raporlarında 1877-1878 Osmanlı Rus Harbi Tuna Cephesi Seferberliği** / *Mobilization of the Danube Front During the 1877-1878 Russo-Turkish War in the Reports of British Intelligence Officer R. J. Maxwell*
Ahmet TAŞDEMİR
- 1910-1943** **Yerel Yönetimler Arası İşbirliği Örneği: Türk Dünyası Belediyeler Birliği** / *An Example of Cooperation Between Local Governments: Union of Turkish World Municipalities*
İsmail BAŞARAN-Duygu AKYÜZ
- 1944-1964** **Ukrayna Kozak Hetmanlığı'nın Anlaşmazlıklar ve İttifaklar Dâhilindeki Dış Politikası (1621-1652)** / *Foreign Policy of the Ukrainian Cossack Hetmanate Regarding Disputes and Alliances (1621-1652)*
Hande GÜNDÜZ
- 1965-1979** **Müdafaa-i Milliye Gazetesi'nde Yayımlanan Askeri Tarih İçerikli Yazıların Bir Analizi** / *An Analysis of Articles Containing Military History Published in the National Defense Newspaper*
Mikail KOLUTEK-Emin TÜRKALP
- 1980-1997** **Karay Türkçesindeki -Ma Bolal- Tasvirî Yeterlilik Yapısı Üzerine** / *On the Descriptive-Modal Construction -Ma Bolal- in Karaim Turkic*
Gülsüm KIRBAŞ
- 1998-2019** **Mat-Pressed Pottery Finds From Dombalaktepe and Their Distribution** / *Dombalaktepe Hasır Baskılı Keramik Buluntuları ve Yayılımı*
Cahide Gizem TIRIL ÖZBİLGİN-Atila TÜRKER-Semih Yaşar ÇİZİKCİ
- 2020-2049** **19. Yüzyılda Trabzon Limanı'nın İnşası ve Sosyo-Mekansal Yansımaları** / *The Constuction of the Trabzon Port and its Socio-Spatial Reflections in the 19th Century*
Kübra YAŞAR-Zeynep KUBAN TOKGÖZ
- 2050-2077** **Monarşiyi Akılla Yönetmek: Habsburg Modernleşmesinde Doğal Hukuk ve Polizeiwissenschaft'in Rolü** / *Governing Monarchy Through Reason: The Role of Natural Law and Polizeiwissenschaft in Habsburg Modernization*
Mehmet SOLAK

REFEREES OF THIS ISSUE / BU SAYININ HAKEMLERİ

- Prof. Dr. Ömer TURAN (Orta Doğu Teknik Üniversitesi)
Prof. Dr. Ali Fuat ÖRENÇ (İstanbul Üniversitesi)
Prof. Dr. Erkan GÖKSU (Dokuz Eylül Üniversitesi)
Prof. Dr. Kemal ÖZCAN (Necmettin Erbakan Üniversitesi)
Prof. Dr. Rasim AKPINAR (Manisa Celal Bayar Üniversitesi)
Prof. Dr. İlhami YURDAKUL (Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi)
Prof. Dr. Bünyamin KOCAOĞLU (Milli Savunma Üniversitesi)
Prof. Dr. Ramazan Erhan GÜLLÜ (İstanbul Üniversitesi)
Prof. Dr. Mustafa ARSLAN (Pamukkale Üniversitesi)
Prof. Dr. Özgür YILMAZ (Samsun Üniversitesi)
Prof. Dr. Ömer İskender TULUK (Karadeniz Teknik Üniversitesi)
Prof. Dr. Abdullah Şevki DUYSMAZ (Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi)
Prof. Dr. Bilal TUNÇ (Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi)
Prof. Dr. Zeynel ÖZLÜ (Gaziantep Üniversitesi)
Prof. Dr. İlke CİVELEKOĞLU (İstanbul Ticaret Üniversitesi)
Prof. Dr. Erdem Can ÖZTÜRK (Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi)
Prof. Dr. Ramazan EKİNCİ (Manisa Celal Bayar Üniversitesi)
Prof. Dr. Ömer KUL (İstanbul Üniversitesi)
Prof. Dr. Refik ARIKAN (Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi)
Prof. Dr. Levent DÜZCÜ (Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi)
Prof. Dr. Ferhat BERBER (Manisa Celal Bayar Üniversitesi)
Doç. Dr. Alper Bilgehan YARDIMCI (Pamukkale Üniversitesi)
Doç. Dr. Göksel YIKMIŞ (Marmara Üniversitesi)
Doç. Dr. Ferhat KARABULUT (Manisa Celal Bayar Üniversitesi)
Doç. Dr. Emre OZAN (Kırklareli Üniversitesi)
Doç. Dr. Gökmen KILIÇOĞLU (Düzce Üniversitesi)
Doç. Dr. Ali Samir MERDAN (Çankırı Karatekin Üniversitesi)
Doç. Dr. Galip ÇAĞ (Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi)
Doç. Dr. Sibel KUNDAKÇI (Kastamonu Üniversitesi)
Doç. Dr. Mustafa Kemal ŞAHİN (Aydın Adnan Menderes Üniversitesi)
Doç. Dr. Ayşe Beyza ERCAN (Ardahan Üniversitesi)
Doç. Dr. Mehmet KILDIRIĞLU (Kastamonu Üniversitesi)
Doç. Dr. Hüseyin YILDIZ (Ordu Üniversitesi)

REFEREES OF THIS ISSUE / BU SAYININ HAKEMLERİ

- Doç. Dr. Erdem ÇANAK (Çukurova Üniversitesi)
Doç. Dr. Erkan AYGÖR (Necmettin Erbakan Üniversitesi)
Doç. Dr. Burak Muhammet GÖKLER (Atatürk Üniversitesi)
Doç. Dr. Ümmügülsüm CANDEĞER (Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi)
Doç. Dr. Tekin İDEM (Batman Üniversitesi)
Doç. Dr. Cengiz GÜRBİYİK (Manisa Celal Bayar Üniversitesi)
Doç. Dr. Ceren GÜRSELER (Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi)
Doç. Dr. Zafer SEVER (Erzurum Teknik Üniversitesi)
Doç. Dr. Mesut ÖZEKMEKÇİ (Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi)
Doç. Dr. Tekin TUNCER (Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi)
Doç. Dr. Metin ÜNVER (İstanbul Üniversitesi)
Doç. Dr. İlker Mümin ÇAĞLAR (Manisa Celal Bayar Üniversitesi)
Doç. Dr. Kevser DEĞİRMENCİ (Kütahya Dumlupınar Üniversitesi)
Doç. Dr. Arda KARADAVUT (Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Burcu ÖZCAN ERDAL (Marmara Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Mertcan AKAN (Ege Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Salih ÇİFTÇİ (Bartın Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Sudan ALTUN (Kafkas Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Kadir Ertay ÇELİK (Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Ayşegül Bekmez YELEN (Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Hüseyin YILMAZ (Manisa Celal Bayar Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Onur ÇAPAR (Düzce Üniversitesi)
Dr. Necdet ÖZ (İstanbul Teknik Üniversitesi)
Dr. Ali BALCI (Ege Üniversitesi)
Dr. Raziye ERSAN (Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi)